

Revistă lunară de cultură creștină

VESTITORUL

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea

Oradea, 27 aprilie - mai

Seria I, Anul XXIII, Nr. 10-11 (318-319), 2020



Revista *Vestitorul* urează, cu prilejul Sfintei Sărbători a Paștelui, tuturor colaboratorilor, cititorilor și credincioșilor Sărbători Fericite!

CRISTOS A ÎNVIAT!

SCRISOARE PASTORALĂ

LA SĂRBĂTOAREA ÎNVIERII DOMNULUI 2020

„Privește spre mâinile lui Isus întinse pe cruce ... crede cu tărie în milostivirea Lui ... lasă-te purificat de El și astfel vei putea învia mereu” (cf. Papa Francisc, *Christus Vivit* 123).

Dragi credincioși,

Învierea Domnului, împreună cu Nașterea Domnului, sunt cele două daruri dumnezeiești pe care se întemeiază tăria credinței noastre. Fără Învierea Domnului și, în același timp, fără credința în Înviere, căderea omului, a fiecăruia dintre noi, în noaptea lipsei de speranță, este mereu posibilă. „Căci dacă credem că Isus a murit și a înviat, credem și că Dumnezeu îi va aduce împreună cu Isus pe cei ce au adormit în El” (1Tes. 4,14). „Și dacă Cristos nu a înviat, zadarnică este propovăduirea noastră și zadarnică este credința voastră.” (1Cor. 15,14).

Cugetul nostru e chemat încă o dată să se cuprindă de adevărul că Învierea Domnului este un eveniment mereu actual care, prin puterea și lucrarea Spiritului Sfânt, ne permite să vedem prezența Domnului în toate persoanele care suferă și trec prin multiple încercări, într-o societate care este în derivă, asemeni unei nave asupra căreia au pornit atacuri de-o vrăjmășie fără precedent dar care nu se scufundă, pentru că mai presus de purtătorii de moarte se

afă Iubirea lui Dumnezeu pentru Fiul Său, Isus Cristos și, prin Învierea Sa, pentru noi, oamenii. Dincolo de boală și suferință, dincolo de încercare și durere, dincolo de războaie și epidemii rămâne Învierea. Nu vă temeți, Cristos a Înviat!

Iubiți credincioși,

Să privim mâinile lui Isus, larg deschise și ținute pe cruce: sunt mâinile care au îmbrățișat și continuă să îmbrățișeze întreaga lume, mâinile care ne-au primit chiar și atunci când viața a fost uneori tragică, deseori dramatică, cu noi, cu Biserica noastră, cu omenirea. El este acolo și ne așteaptă: în sala Cinei celei de taină unde erau adunați Apostolii, în Grădina Ghetsimani, pe Golgota, sau la mormântul rămas gol pentru că Isus nu mai era mort, ci înviase în oamenii acelei istorii și, iată, continuă să învie pentru noi, oamenii acestei istorii care ne înspăimântă.

Dar mâinile lui Isus aduc mântuirea. Atât de mult ne-a iubit încât și le-a lăsat străpunse de piroane pe cruce: „de unde ai rănille acestea la mâini?” întreabă profetul Zaharia (cf. Zc. 13 6). Chiar dacă, „a fost lovit în casa prietenilor! (Zc. 13, 6)”, și „a fost străpuns pentru păcatele noastre și zdrobit pentru fărădelegile noastre ... prin rănille Lui noi toți ne-am vindecat” (Is. 53,5). Mâinile lui Isus vindecă și dăruiesc, îi însănătoșesc pe leproși și o învie pe fiica lui Iair. Mâinile lui Isus dau hrană când lipsește pâinea, precum celor din Galileea, ne protejează când suntem în nesiguranță și fac să se înmulțească harul și să prisosească darul în viața credincioșilor într-un mod misterios dar sigur: „acesta este poporul Meu ... îi voi curăți precum argintul și îi voi încerca cum se încearcă aurul (cf. Zc 13, 9). Mâinile lui Isus susțin și primesc, „toate prin El sunt așezate” (Col. 1, 17), Ele plăsmuiesc cerul și pământul, „întru El locuiește, trupește, toată plinătatea Dumnezeirii” (Col. 2, 9), și „pe cel ce vine la Mine nu-l voi scoate afară” (Io. 6, 37), zice Domnul. În brațele Lui s-a întors și „fiul risipitor” și tot în brațele Lui avem sprijinul atunci când cădem sau rătăcim pe alte căi. Mâinile lui Isus unesc și dăruiesc: unesc cerul cu pământul, creatorul de creația sa, prin rănille sale ne unește pe noi cu Dumnezeu. Mâinile puternice ale Domnului dăruiesc nu doar „pâine și pește”, ci, mai ales, haruri și binecuvântări.

VESTITORUL

P.S.S. Virgil Bercea: Președinte

Redacția și administrația:

Pr. Olimpiu Todorean: redactor coordonator

Ioan F. Pop: secretar de redacție

Colaboratori:

Otilia Bălaș, Mihaela Caba, Ioan Dărăbăneanu, Alin Crețu, Eugen Ivuț.

Adresa:

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;
Tel: 0259.436.492; Fax: 0259.430.509;
E-mail: olimpiu35@yahoo.it; Tel: 0722.450.013

Abonamente: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8
410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

Difuzare: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8
410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

I.S.S.N. 1454 - 8526

Dragii mei,

Să privim deci spre mâinile lui Isus și spre Cuvântul Domnului. Cuvântul Domnului făcut trup ni se arată răstignit, cu mâinile întinse pe cruce. Mă întorc, cu pioasă reverență, spre înaintașii noștri și-i văd precum pe Cristos, răstigniți și ei pe cruce pentru credința în Domnul: mă gândesc aici la Inocențiu Micu, privat de libertate dar și în reculegere la Roma; la Petru Pavel Aron și la Samuil Vulcan, deschizând școli pentru a ilumina conștiințele celor tineri; la Petru Maior, Gheorghe Șincai și Samuil Micu, traducători ai Sfințelor Scripturi și scriitori de bucoavne; la Simion Bărnuțiu, Aron Pumnul și la Timotei Cipariu pe Câmpia Libertății din Blaj, făuritori de programe de țară românească; la Vasile Lucaciu, Iuliu Maniu și Iuliu Hossu, întregitori de țară. Prin mâinile lor, cu harul și binecuvântarea Domnului, au făcut cunoscut, înainte de toate, Cuvântul, ne-au condus spre emancipare și spre salvarea neamului. Pe urmele lor au călcat și fericiții noștri episcopi martiri Valeriu Traian Frentiu, Vasile Aftenie, Ioan Suciu, Tit Liviu Chinezu, Ioan Bălan, Alexandru Rusu și Iuliu Hossu. „În fața persecuției aprige din partea regimului, spunea Papa Francisc la Blaj, ei au dat dovadă de o credință și de o iubire exemplare pentru poporul lor. Tenacitatea în a profesa fidelitatea față de Cristos era însoțită în ei de o dispoziție la martiriu fără cuvinte de ură pentru prigonitori, față de care au demonstrat o blândețe deosebită”.

De unde și-au tras tăria și lumina acești înaintași și martiri ai noștri? Din Cuvântul lui Dumnezeu – aproape toți au fost preoți –, au celebrat Euharistia, au predicat Evanghelia, au crezut în Biserică – trupul lui Cristos, unul și nedespărțit –, și-au dat viața pentru Domnul și pentru neamul lor. Mâinile acestor deschizători de drumuri au fost străpunse de „piroanele” urii și terorii, pentru că ei erau apostoli ai conștiinței și ai libertății, ai dreptății și ai iubirii, ai suferinței și ai încercării. Cine i-ar fi putut crede, la vremea lor, pe înaintașii noștri? Cine ar fi putut crede că fără jertfa lor „făclia aprinsă la Blaj de Inocențiu Micu n-a mai putut fi stinsă”, după cum spunea Mircea Eliade „și nici nu se va stinge vreodată”? Și totuși ei au biruit timpul vieții lor suferitoare și istoria cu toate ale ei nedreptăți pentru că ei au fost binecuvântații Tatălui pentru acele vremuri prin mâinile de pe cruce ale Fiului. Cine ar fi crezut vreodată că făuritorii României Mari vor sfârși în pușcăriile comuniste și în domiciliile forțate? Dar ei, precum psalmistul în noaptea întunecată, au ridicat mâinile lor spre cele

sfinte și l-au binecuvântat pe Domnul (Ps. 133,2). Cine ar fi putut crede că ceilalți episcopi, preoți și credincioși de-ai noștri vor avea același sfârșit, ori vor trebui să îndure nesfârșite prigoane? Cine ar fi putut crede că Episcopii noștri morți prin pușcării și îngropați prin cimitire neștiute vor mai veni la lumină? Istoria nu ne învață întotdeauna ceea ce ar trebui să cunoaștem într-un adevăr, dar noi învățăm de la Domnul, stăpânul Istoriei. Cu mâinile lor, acești luminați făuritori ai istoriei, dar și martiri ridicați la cinstea altarelor, au împărțit Cuvântul și au binecuvântat mulțimile de credincioși, au dat de mâncare poporului însetat de Cuvânt, au stat aproape de cei în suferință și i-au mângâiat pe cei din pușcării, s-au dovedit vrednici de a fi purificați precum „argintul și aurul”, prin mâinile lor au făcut ca cerul să se coboare pe pământ și au iertat totul pentru Înviere. În pofida tuturor vrăjmășiilor și potrivnicilor îndurate, cu încredere au rostit ei, precum Isus pe cruce: ”Părinte, în mâinile Tale îmi încredințez sufletul”. Cine ar fi crezut că după umilitorul drum al crucii și după crunta răstignire a lui Isus se va mai auzi de El? Până și apostolii s-au rușinat și au fugit.

Dragi credincioși,

Vedem totuși că Domnul este creatorul și stăpânul istoriei și are milă de creatura sa și ne iubește fără de margini, mai ales în aceste vremuri încercate!

Drept care, în Duminica Învierii – de fapt, în fiecare zi pe care ne-o dăruiește Domnul ! – trebuie să ne aducem aminte că Mântuitorul nostru a luat asupra sa toată durerea și încercarea noastră, toate poverile și suferințele din vechime și până astăzi. Din eșecul răstignirii se naște bucuria Învierii, din pătimirile înaintașilor se naște conștiința contemporanilor, din suferințele martirilor noștri se naște lumina Învierii. Fiți înțelepți și citiți semnele timpului pe care îl trăim, învățați de la Domnul „că este blând și smerit cu inima”, pășiți pe urmele Domnului și ale înaintașilor, „duceți lumina Evangheliei la contemporanii noștri ... și, să fiți mărturisitori ai libertății și ai milostivirii” (Papa Francisc la Blaj)! Împreună să înălțăm rugăciuni fericiților noștri episcopi pentru a ne păstra credința și pentru a o transmite copiilor noștri, pentru ca bucuria Învierii să ne țină pe toți mereu în raza iubirii divine!

Sărbători sfinte și senine vă doresc, pace în case, sănătate și binecuvântări!

Cristos a Înviat!

+ Virgil BERCEA
Episcop

Alocuțiunea Papei Francisc la Rugăciunea *Angelus*

Locuința care ne așteaptă este paradisul

10.05.2020

Iubiți frați și surori, bună ziua!

În Evanghelia de astăzi (cf. In 14,1-12) ascultăm începutul așa-numitului „Discurs de rămas bun” al lui Isus. Sunt cuvintele pe care le-a adresat discipolilor la sfârșitul ultimei Cine, cu puțin înainte de a înfrunta Pătimirea. Într-un moment așa de dramatic Isus a început spunând: „Să nu se tulbure inima voastră” (v. 1). Ne spune asta și nouă, în dramele vieții. Dar ce-i de făcut pentru ca inima să nu se tulbure? De ce se tulbură inima.

Domnul indică două remedii la tulburare. Primul este: „Credeți în mine” (v. 1). Ar părea un sfat un pic teoretic, abstract. În schimb Isus vrea să ne spună un lucru precis. El știe că, în viață, cea mai mare neliniște, tulburarea, se naște din senzația de a nu reuși, de a ne simți singuri și fără puncte de referință în fața a ceea ce se întâmplă. Această angoasă, în care la dificultate se adaugă dificultatea, nu o putem depăși singuri. Avem nevoie de ajutorul lui Isus, și pentru aceasta Isus cere să avem credință în El, adică să nu ne sprijinim pe noi înșine, ci pe El. Pentru că eliberarea de tulburare trece prin încredințare. A ne încredința lui Isus, a face „saltul”. Și aceasta este eliberarea de tulburare. Și Isus este înviat și viu tocmai pentru a fi mereu alături de noi. Așadar putem să îi spunem: „Isuse, cred că ai înviat și că ești alături de mine. Cred că mă ascuți. Îți aduc ceea ce mă tulbură, preocupările mele: am încredere în Tine și mă încredințez Ție”.

Există după aceea un al doilea remediu la tulburare, pe care Isus îl exprimă cu aceste cuvinte: „În casa Tatălui meu sunt multe locuințe. [...] Mă duc să vă pregătesc un loc” (v. 2). Iată ce a făcut Isus pentru noi: ne-a pregătit un loc în cer. A luat asupra Sa umanitatea noastră pentru a o duce dincolo de moarte, într-un loc nou, în cer, pentru ca acolo unde este El să fim și noi. Este certitudinea care ne mângâie: există un loc rezervat pentru fiecare. Există un loc și pentru mine. Fiecare dintre noi poate spune: există un loc pentru mine. Nu trăim fără țintă și fără destinație. Și pentru noi a pregătit locul cel mai demn și frumos: paradisul. Să nu uităm aceasta: locuința care ne așteaptă este paradisul. Aici suntem în trecere. Suntem făcuți pentru cer, pentru viața veșnică, pentru a trăi pentru totdeauna. Pentru totdeauna: este ceva ce acum nu reușim nici măcar să ne imaginăm. Dar este și mai frumos să ne gândim că acest pentru totdeauna va fi totul în bucurie, în comuniunea deplină cu Dumnezeu și cu ceilalți, fără să mai fie lacrimi, fără supărări, fără dezbinări și tulburare.

Dar cu se ajunge în paradis? Care este calea? Iată fraza decisivă a lui Isus. Astăzi ne spune: „Eu sunt calea” (v. 6). Pentru a urca în cer, calea este Isus: în-

seamnă a avea un raport viu cu El, înseamnă a-l imita în iubire, înseamnă a urma pașii Săi. Și eu, creștin, tu, creștin, fiecare dintre noi, creștinii, ne putem întreba: „Ce cale urmez?” Există căi care nu duc în cer: căile mondenității, căile pentru a ne autoafirma, căile puterii egoiste. Și există calea lui Isus, calea iubirii umile, a rugăciunii, a blândeții, a încrederii, a slujirii celorlalți. Nu este calea protagonismului meu, este calea lui Isus protagonist al vieții mele. Înseamnă a merge înainte în fiecare zi întrebându-l: „Isuse, ce crezi Tu despre această alegere a mea? Ce ai face Tu în această situație, cu aceste persoane?” Ne va face bine să îi cerem lui Isus, care este calea, indicațiile pentru cer. Sfânta Fecioară Maria, Regina cerului, să ne ajute să-l urmăm pe Isus, care a deschis paradisul pentru noi.

După Regina coeli, Sfântul Părinte a spus următoarele:

Iubiți frați și surori!

Gândul meu se îndreaptă astăzi spre Europa și spre Africa. Spre Europa, cu ocazia celei de-a 70-a aniversări a Declarației Schuman, din 9 mai 1950. Ea a inspirat procesul de integrare europeană, permițând reconcilierea popoarelor din continent, după al doilea război mondial, și perioada lungă de stabilitate și de pace de care beneficiem astăzi. Spiritul Declarației Schuman să nu înceteze să inspire pe cei care au responsabilități în Uniunea Europeană, chemați să înfrunte în spirit de înțelegere și de colaborare consecințele sociale și economice provocate de pandemie.

Și privirea se îndreaptă și spre Africa, deoarece la 10 mai 1980, în urmă cu patruzeci de ani, Sfântul Papă Ioan Paul al II-lea, în timpul primei sale vizite pastorale în acel continent, a dat glas strigătului populațiilor din Sahel, greu încercate de secetă. Astăzi îi felicit pe tinerii care se angajează prin inițiativa „Laudato Si’ Alberi”. Obiectivul este de a planta în regiunea Sahel cel puțin un milion de copaci care vor face parte din „Marele Zid verde din Africa”. Doresc ca mulți să poată urma exemplul de solidaritate al acestor tineri.

Și astăzi, în atâtea țări, se celebrează sărbătoarea mamei. Vreau să amintesc cu recunoștință și afect toate mamele, încredințându-le ocrotirii Mariei, Mama noastră cerească. Gândul se îndreaptă și spre mamele care au trecut în viața de dincolo și ne însoțesc din cer. Să facem un pic de tăcere pentru a o aminti fiecare pe mama sa. [pauză de tăcere]

Urez tuturor o duminică frumoasă. Vă rog, nu uitați să vă rugați pentru mine. Poftă bună și la revedere.

Otilia BĂLAȘ

Trăirea unui Crez

„Credința noastră este viața noastră”, **Crezul** pe care Episcopul și Cardinalul Iuliu Hossu l-a trăit o viață, l-a trăit în marile bucurii, dar și în suferințe, și l-a mărturisit în anii mulți petrecuți prin închisori și mănăstiri ortodoxe-închisori, i-a luminat și i-a condus drumul vieții, lui, Fericiților Episcopi Martiri, Episcopilor din clandestinitate și multor credincioși.

Într-o predică ținută la Oradea, în pragul persecuției Bisericii noastre, îl mărturisește: „De dragul nimănui de pe Pământ, nu ne vom părăsi credința, Maica noastră Roma (...) Și dacă vi se va cere viața, trebuie să vi-o dați pentru credința voastră... Acesta-i ceasul supremei datorii”.

Căile în care s-a trăit acest Crez sunt diferite, depind de natura persoanei, de vitalitatea și de sănătatea ei, de împrejurările exterioare, mai ales în timpuri lipsite de libertate. Viața Bisericii noastre în clandestinitate arată multe chipuri în care a fost trăită credința ca viață; o arată și istoria vieților Episcopilor consacrați în acei ani vrăjmași.

Pe toți Episcopii îi unea credința și jertfa; presiunea continuă la care erau supuși avea un singur scop: să le distrugă sufletul, anchetatorii s-au izbit însă de o rezistență interioară peste care nu au putut să treacă, cuprinsă în cuvintele „Credința noastră este viața noastră”. Această rezistență ne este dezvăluită de Cardinalii Iuliu Hossu și Alexandru Todea și de Episcopii Ioan Ploscaru și Iuliu Hirțea, preoți erudiți, înzestrați cu talent literar.

Poate cel mai puțin cunoscut este Episcopul de Oradea, Iuliu Hirțea (1914-1978), consacrat în 1949, Episcop auxiliar de Oradea, titular de Nebi, de către Nunțiul O'Hara. Descoperit, Episcopul a trăit „calvarul” în închisorile din Oradea, Târgu Ocna, Jilava, Pitești, Dej și Gherla.

Crezul trăit în închisori și întregul suflet ne sunt dezvăluite în poeziile create și adunate în volumul *Rorate Caeli* (Picurași, Ceruri, rouă), Ed. Universității din Oradea, 2014. Versurile au ajuns la noi printr-un miracol, altfel este de neînțeles, manuscrisele *Bibliei*, opera critică proiectată la care lucra Preasfinția Sa, s-au pierdut.

O taină învăluie și salvarea operei *Cruci de gratii* a P.S.S. Ioan Ploscaru, operă creată și fixată în memorie în anii de închisoare, și a operei *Credința noastră este viața noastră - Memoriile Cardinalului Dr. Iuliu Hossu*.

Poeziile Episcopului Iuliu Hirțea pun în evidență sufletul preotului greco-catolic în regimul totalitar-ateist, al preotului rămas fidel Bisericii sale interzise, nefiind alternativă la arestare și la închiisoarea de exterminare. Supraviețuitorii erau supuși



anchetelor, perchezitiilor și supravegherii permanente, dar apostolatul primejdios al lor, al Episcopilor și al preoților din clandestinitate, asigura existența Bisericii, viața ei.

P.S.S. Iuliu Hirțea a trăit deplin acest „calvar”, de la consacrare până la ultima bătaie a inimii, și rezistența toată era numai în credință și în rugăciune. Fieea sfioasă a Episcopului nu i-a împiedicat curajul de a îndrăzni să fie el însuși, să-și apere credința identică cu viața. Suferinței i-a dat însă chipul rugăciunii, o rugăciune a inimii sau poezie. Rugăciunea-poezie constituie conținutul volumului *Rorate Caeli*, al cărui subtitlu *Autoportret literar*, pune în evidență momente biografice și în legătură cu ele, credința, rugăciunea propriu-zisă și poezia.

Literatura universală este posesoarea unor valoroase poezii-rugăciune a misticilor, cunoscutele poezii mistice (definite prin trăirea misterului). Acestea sunt create, în general, în urma unei ascensiuni spirituale care a dus la o detașare de senzorial, de lumea exterioară, uneori în urma unui travaliu

(urmare din pag. 5)

chinuitor - noaptea întunecată a sufletului -, până să se atingă unirea sufletului cu Dumnezeu. Cei mai mari și foarte cunoscuți sfinți și poeți mistici sunt Sf. Francisc de Assisi (1181-1226), Sf. Ioan al Crucii (1542-1591), Sf. Tereza de Avila (1515-1582) și Sf. Tereza a Pruncului Isus (1873-1897). La noi, poet mistic este Episcopul Martir Ioan Ploscaru (1911-1998).

De-a lungul istoriei Europei creștine, poezia religioasă (definită prin înțelegerea misterului), creată de clerici, între care îl găsim și pe Sfântul Papa Ioan Paul al II-lea, sau de laici, este foarte bogată, toate epocile și toate curentele literare au cultivat-o; motivul religios îl găsim inclusiv la postmoderniști.

Volumul *Rorate, Caeli* fixează locul autorului în cadrul acestei poezii religioase în literatura noastră, dar și în literatura universală, unde găsim apropieri între P.S.S. Iuliu Hirțea și poeții catolici: Paul Claudel, Charles Peguy, Umberto Saba și alții.

În volum, Episcopul Hirțea se prezintă cititorilor prin credința sa: „*Fac parte din Istoria creștină,/ Din epoca de adevăr și har/ Ce a-mbrăcat pământul în Lumină/ Și l-a-nfrățit sub sceptra de Pescar* (Conștiința).

Dacă pentru Episcop credința este viața, dacă a apărut-o, jertfindu-se, versurile aduc din trecutul plin de lumină al acestei vieți o uluitoare bogăție interioară și bucuria de a trăi o astfel de viață.

Deschizând volumul, ne găsim la prima întâlnire cu autorul: un pas făcut în viața Preasfinției Sale, dorință menționată prin cuvintele: „*Cu gândul la Mama și la duminicile copilăriei mele*”. Primului pas îi vor urma alții, îl vom vedea pe Preasfinția Sa în multe momente de durere, în cele rare de bucurie și în rugăciune, întregul cărții fiind „*De rugă punți/Din efemer/Către Cer*”, și, în același timp, fiind pentru noi, o tainică chemare la credință ca viață.

Divina Liturghie, prima secvență din volum, se deschide cu *Ziua Domnului*, un adevărat poem liric prin care autorul se adresează sensibilității cititorului, căruia îi aduce în față imaginea duminicilor din satul său natal, izvorul credinței sale. Chemați de cântecul clopotelor, credincioșii se îndreaptă spre biserică: „*Spre Altarul sfânt, în pîlcuri,/Pășesc creștinii rar./Ale Scripturii tîlcuri/Să le audă iar; S-asiste cu credință/La Jertfa Noii Legi/Primindu-L, în Ființă,/Pe DOMNUL Firii-ntregi!*”

De la un moment al vieții, apare „preotul” și rămâne în prim - plan. În versurile din *Prefacerea darurilor*, versuri cu accente de imn, este cuprins tot ce este Sfânta Liturghie: reînnoirea celor mai însemnate mistere ale vieții și morții Domnului.

Înainte de Prefacere, „*Răsună de-osanale/Lăcașul cel sfințit./Venind într-ale Sale/ Isus este primit!*” La Prefacere, la cuvintele preotului, pâinea și



vinul se transformă în Trupul și Sângele Domnului nostru Isus Cristos. Adevărul de credință este transfigurat în versuri: „...CRISTOS se frînge./De-a pururi și deplin/ Sub forme fără sânge/ De pîine și de vin”.

Cuminecarea conturează momentul sfânt „când Zidirea se-nfioară/De veșnicul mister/Că DUMNEZEU coboară/În piepturi care pier/Făclii ce luminează devin acești creștini./În ei CHRISTOS tronează/ Și nu mai poartă spini”...

Este momentul în care se schimbă discursul liric, când, asemenea lui Umberto Saba, care cu onestitate se dezvăluia pe sine în poezie, „*își aducea viața lui pe tavă*” înaintea cititorului. Episcopul retrăiește fiorul credinței și promisiunea dată lui Isus, atunci, demult, în biserica din satul său; „*În fața MAICII SFINTE/plecând genunchiul meu/Cerutu-i-am fierbinte/Să luminez și eu!*” Și mulțumindu-i lui Isus pentru că și-a făcut cetate „*în pieptul meu de lut*”, își dăruiește viața Lui, Celui Atotputernic: „*Sărmana mea ființă/Deplin Ți-o dăruiesc./În timp și-n veșnicie/Stăpîn să-mi fii de-acum,/O, Tu, Merinde vie/A Veșnicului Drum!*”

Rugăciunea acoperă un număr însemnat de pagini, secvențele: *Ora de închinare, Calea Crucii și Sfântul Rozar.*

Ora de închinare, o oră de Adorație a Sfântului Sacrament, nu este o rugăciune personală, la ea Episcopul invită Cerul și Pământul: îngerii și sufletele celor mântuiți, este în rugăciune și Sfânta Fecioară:

(continuare în pag. 7)

(urmare din pag. 6)

„Din Sfânta slavă cea de sus./Coboară PREACURATA./Să stăm la rugă cu ISUS/În Taina Adorată”.

Adorația Euharistică urmează firul vieții lui Isus, în meditații pentru fiecare sfert de oră, după alcătuirea invariabilă: *Adoră pe Isus, dă-i cheile locuinței tale; Mulțumește-i pentru tot ce ți-a dat; Plânge-ți păcatele la picioarele Sale ca Magdalena și Cere tot ce vei voi.*

În rugăciunea sa Episcopul mulțumește în numele credincioșilor Atotputernicului Dumnezeu că ne-a dat-o pe Preacurata: „*Muțumimu-Ți, Îndurate,/Că la bine și nevoi,/Ruga MAICII PREACURATE/Ne cuprinde și pe noi (Isus la Cana Galileii).*

Personal, mulțumește pentru viață și harul preoției: „*Îți mulțumesc anume,/Aici lângă Altar,/Că m-ai adus pe lume/Și m-ai chemat la Har*”.

Biserica este întotdeauna în rugăciunea Preasfinției Sale, cum este și durerea pentru Biserica sa interzisă. Ar vrea să vadă unită Biserica așa cum a creat-o Cristos când a încredințat-o lui Petru: „*Paște, Petre, a Mea Turmă/Cu al Meu Cuvânt și Har,/Până-n Ziua de pe urmă/Apărând al Meu Altar/Bântuind mereu furtuna/Mulți din Turmă s-au pierdut. DOAMNE, fă-ne TU iar Una/Cum eram la început*” (Isus după Înviere).

În *Calea Crucii*, pe drumul celor paisprezece stațiuni, urmându-L pe Isus, Episcopul își unește durerea pentru Biserica sa prigonită cu suferințele Domnului și-I cere putere pentru a-și împlini datoria: „*Orbilor mă fă vedere,/Celor slabi toiaș și scut,/Sprijin celor ce-au căzut,/Lacrimilor mângâiere*” (Isus ajutat în purtarea Crucii). Cere ca prin Patimile mântuitoare ale lui Cristos, Biserica, credincioșii și el, preotul, să fie dăruiți cu haruri: „*Dă-ne suflete curate,/Sfinți ne dă pentru că poți, /Sorocește-ne pe toți/Să trăim în demnitate*” (Isus este dezbrăcat de hainele sale).

Secvența a treia, *Sfântul Rozar*, începe printr-o invocație adresată Sfintei Fecioare: „*Tu primește-mă, FECIOARĂ,/Și-ascultând smeritu-mi grai/În viața mea coboară/Cu ființa Ta de Rai*”. În toate cele cinci mistere, în meditațiile versificate, încredințându-se Mariei, nevoia personală a Episcopului de a fi susținut și apărat domină. Pe calea perfecțiunii spirituale, Fecioara îi este ideal și sprijin: „*O, înalță-mă cu Tine,/Ca din har să nu mai cad*”. Chipul „*Celei Fericite de popoare*”, înălțată la Cer, este greu de cuprins în cuvinte: „*Văd cum SOARELE Ți-e haină;/Luna pare-a-ți fi covor;/Stelele, în chip de taină,/Ți-s cunună de popor*” (Maria este încoronată în Ceruri). Cu implorarea iubirii Preacuratei, „*Peste-ai mei și Omenire*”, se încheie Sfântul Rozar.

Cu *Regina Scripturilor*, Episcopul I. Hirțea realizează un gen literar mai puțin cunoscut la noi. *Regina Scripturilor* este o piesă mariană în trei tablouri, care are în centrul ei pe Maria. Este un „mister

creștin”, specie literară foarte cultivată în Occidentul Evului Mediu, o îmbinare de recitare și cântec.

În construcția operei, Episcopul a dorit să încheie fiecare secvență cu „un memento” - o idee, o concluzie, un îndemn sau o invocație. Astfel, prima secvență se încheie cu o rugăciune: „*Puternicule Dumnezeu,/Bindecuvântă satul meu/Pe acei oameni buni,/Acele dragi morminte/De mame sfinte/Și de cucernici fii și străbuni*”.

Pastorale, ultimile versuri din volumul *Rorate Caeli*, sunt o suită de rugăciuni adresate Preacuratei, cu referiri directe la condiția sa de Episcop al unei Biserici interzise și la viața sa personală mereu în primejdie. Nevoia de ocrotire pentru credincioși și Episcop o încredințează Fecioarei: „*Sub milostiva-ți ocrotire,/Mă ia pe mine și pe-ai mei,/IMPĂRĂTEASĂ PESTE FIRE,/Ce să ne fii Adăpostire, /De-a pururi poți, de-a pururi vrei*”. Gândul libertății pentru Biserica sa prigonită este continuu. Și poate cea mai tulburătoare poezie este aceea în care își vede „turma” și pe sine în libertate: „*Mă văd, MĂICUȚA MEA, întors acasă,/În rugă adâncit în fața Ta,/Cu părul nins de vremi, cu fruntea grea,/Cu trupul îmbrăcat din nou în rasă./Te-aud chemând și-n jurul Tău se-adună,/Pornindu-se din munți și văi [...] Sărmana Turma mea, MĂICUȚA BUNĂ./Mulțimi fără de număr se desfată/La masa lui CHRISTOS și-a MAMEI LUI,/Și fericit pe lume nimeni nu-i/Precum sînt eu, MĂICUȚĂ PREACURATĂ!*”

Testament cuprinde ultimile cuvinte ale Preasfinției Sale, scrise în spital, conștient că se află înaintea „plecării”. Într-o clipă își vede viața: „*M-au ținut închis, săracii cu duhul și cu mintea, crezînd că Dumnezeu poate fi închis în nacelă de oțel și gratii*”. De-acum, Episcopul nu mai putea fi închis în celulă cu gratii, „calvarul” era aproape de sfârșit. Gândurile și dorințele ultime sunt pentru noi, credincioșii Bisericii Greco-Catolice. „*Las ca testament, haitei de lupi ateii, iertarea, iar vouă, binecuvântarea, să fiți buni creștini, să vă iubiți țara și neamul (.), să nu uitați că faceți parte din Biserica Greco-Catolică, întemeiată de Petru pe temelii Romei*”.

Ar dori ca să nu se șteargă din conștiințe timpul greu al păstoririi sale, „*ca nici urmă să rămână, din tot ce am fost păstor*”.

Și totuși, deasupra tuturor suferințelor îndurate o viață de om, multe cuprinse în volum, în numele Crezului: „*Credința noastră este viața noastră*”, Episcopul Iuliu Hirțea nu lasă să lipsească speranța și încrederea în Bine, titlul ales de Preasfinția Sa mărturisește triumful Adevărului și al Dreptății: „*Să picure Cerurile de Sus și să ploaie norii neprihănirea!Să se deschidă pământul, să dea din nou mântuirea și să iasă izbăvirea!*”

Pr. Florin BUDĂU

CRÂMPEIE DE „PAȘTI”

La o scurtă privire aruncată pe internet vom putea constata cu ușurință o penurie a explicațiilor teologice referitoare la obiceiul de „sfințire” sau de „binecuvântare” a Paștilor de către preot, și în situații excepționale, de către orice credincios. Fără a aduce o minimă argumentare în ceea ce privește preluarea acestui obicei de la reformați, diverși autori se mulțumesc prin a anatemiza atât aceasta practica cât și pe cei care o pun în aplicare.

Chestiunea nu e deloc nouă, doar actorii implicați. A fost de actualitate și la înaintașii noștri dar într-un alt context: – „Pastile”, atât de obișnuite în Ardeal, și chiar și în unele părți ale Vechiului Regat, dl. Bogdan-Duică le numește „Cuminecătură”, de și este deosebite, pe care i-o ar putea spune ori și care preot de la sate, fie catolic (sau român renegat, cum îi place d-sale să ne numească), fie ortodox (bulgar, sârb, rus, grec, sau român nerenegat). „Paștile” nu sunt decât o pâine și un vin binecuvântat, prin rugăciunea din Mollitfelnic, rostită de preot asupra pâinii, vinului, ouălor și cașului, în Joia ori în Sâmbăta mare, dar nu cu formula consacării de la liturgie (*Unirea*, nr 16-17, pag. 7, Anul XLIII, Blaj, 29 Aprilie 1933). Atât atunci cât și acum discuțiile sunt marginale fără a ajunge la miezul problemei.

Întâmplarea face că, după sărbătoarea Învierii, am avut o discuție amicală cu un confrate preot. În respectiva discuție, amicul meu îmi relatează cum exasperat fiind de solicitările privind sfințirea paștilor a fost destul de ferm în a le aminti că paștele nostru cel adevărat este Cristos. Reacția mea l-a făcut să mă întreb ce părere am eu despre această chestiune. În cele ce urmează voi încerca să dau o explicație, cât îmi stă în putință, pe înțelesul tuturor.

Punctul de plecare ar trebui să îl reprezinte tocmai rugăciunea de sfințire a paștilor. În articolul din *Unirea*, autorul menționează rugăciunea de sfințire rostită de către preot Joia ori Sâmbăta Mare. De fapt întrebarea care așteaptă un răspuns este de ce ori – ori? Sunt două rugăciuni sau două acțiuni distincte ce ulterior s-au contopit într-una singură?

Desigur, știm cu toții că începând cu 14 Nissan evreii își sărbătoreau Paștile. În forma ei restrânsă știm că ei binecuvântau mâncarea și vinul. Între cele ce se mâncau, știm la fel de bine că se găsea și pâine (dospită sau nedospită este o altă discuție) deoarece Mântuitorul a luat Pâinea, a binecuvântat-o, a frânt-o și a dat-o ucenicilor zicând ...apoi luând Paharul, l-a binecuvântat, l-a dat Ucenicilor zicând...aici avem, așadar, instituirea Euharistiei care are loc la o cină de paște evreiesc. Pentru evrei o amintire a eliberării din robia egipteană, iar pentru creștini devine un sacrament. De aici am putea spune că poate apărea și confuzia legată de „cumi-

necătură” și amintirea trecerii de la sclavie la libertate.

Întrebarea este dacă majoritatea neofitilor (fără a ne referi la cei proveniți din păgânism) au renunțat în mod automat la comemorarea eliberării din Egipt și au celebrat doar Euharistia sau le-au făcut pe ambele? Răspunsul o să îl aflăm în cele ce urmează:

Dumnezeule cel atotputernic și Doamne atotțiitorule, care ai poruncit robului tău Moise, la ieșirea lui Israel din Egipt și la eliberarea poporului Tău din robia cea amară a lui faraon, să junghie mielul, care închipuia mai dinainte pe Mielul, cel ce de bunăvoie pentru noi s-a junghiat pe Cruce, luând asupra sa păcatele întregii lumi, pe iubitul Tău Fiu, Domnul nostru Isus Cristos, pe Tine și acum cu smerenie Te rugăm, caută spre pâinea aceasta și o binecuvântează și o sfințește. Căci și noi, servii Tăi, pe aceasta am pus-o acum înaintea mării Tale în această preastrălucită, preamărită și mântuitoare zi, spre cinstea și mărirea și spre aducerea aminte de mărita înviere a aceluiași Fiu al Tău, a Domnului nostru Isus Cristos, prin care din veșnica robie a dușmanului și din legăturile nedezlegate ale iadului am aflat dezlegare, eliberare și ieșire. Deci și pe noi, care am adus-o și o sărutăm și din ea vom gusta, fă-ne a fi părtași binecuvântării Tale celei cerești și alungă de la noi, cu puterea Ta, toată boala și neputința, dându-ne tuturor sănătate. Că Tu ești izvorul binecuvântării și dătătorul vindecărilor, și Ție, Părintelui celui fără de început, mărime înălțăm, împreună și Unuia-Născut Fiului Tău și Preasfântului și bunului și de-viață-făcătorului Tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Deoarece noi creștinii înainte de Paște tăiem Mielul în amintirea poruncii date de Dumnezeu lui Moise ne putem oare întreba de ce nu am putea în continuare binecuvânta pâinea și vinul fără a celebra Euharistia? Sau poate ar trebui să ne întrebăm dacă nu cumva și tăierea mielului e de proveniență reformată?

Pâinea sau pasca o aducem: spre cinstea și mărirea și spre aducerea aminte de mărita înviere a aceluiași Fiu al Tău, a Domnului nostru Isus Cristos, prin care din veșnica robie a dușmanului și din legăturile nedezlegate ale iadului am aflat dezlegare, eliberare și ieșire. Aici accentul trece de la eliberarea din robia faraonului la eliberarea din veșnica robie a dușmanului și din legăturile nedezlegate ale iadului prin învierea lui Cristos.

Este necesară această pască? Răspunsul ar putea veni tocmai de la tipicul Mănăstirii Sf. Sava în care pâinea și vinul se binecuvântează prin rugăciunea obișnuită de la Priveghere. Pâinea înmuiată în vin se consumă apoi în biserică pentru întărirea trupei. Am putea adăuga, spre a da o nouă nuanță acestei practici, că este pasca (pâinea binecuvântată) ce face trecerea mai ușoară a postului trupesc. Dacă monahii ce petre-

(continuare în pag. 9)

(urmare din pag. 8)

ceau foarte mult timp în rugăciune și post aveau nevoie la Privegherea de noapte de această pâine binecuvântată atunci cu atât mai mult credincioșii care țineau chiar post negru din Joia mare până la Înviere putem bănuși că aveau nevoie de aceeași pâine binecuvântată (pască-paște) pentru a face mai ușoară trecere de la paștele evreiesc (început Joi) la Paștele cel adevărat – Cristos (Duminica). Ieșirea din robie și trecerea Mării Roșii s-a făcut cu hrană trupeză binecuvântată de Dumnezeu iar acum trecerea prin cele trei zile de post aspru se face cu pâinea binecuvântată și cu vin ce amintesc de istoria străbunilor noștri în credință pentru a ne putea apoi bucura de Învierea lui Cristos și prezența lui reală în sacramentul Euharistiei. As spune ca pasca este medicamentul-întărirea trupului iar euharistia este medicamentul-întărirea sufletului. În felul acesta putem foarte ușor să explicăm binecuvântarea pâinii și vinului (la origine paștele evreiesc) la Priveghere sau la orice moment de trecere a Mării Roșii...

Întâmplător, sau nu, din această rugăciune de binecuvântare din Joia Mare lipsește rugăciunea de binecuvântare a paharului cu vin. Nu pot decât să presupun că astfel s-a dorit, de-a lungul timpului, eliminarea oricărei asemănări cu instituirea Euharistiei. Vorba evanghelistului: cine are urechi de auzit să audă ... și să nu mai confunde paștele cu Euharistia.

O altă chestiune este momentul împărțirii paștilor. Acum în obicei ele se împart după înviere deși stau și mă întreb cum de monahii aveau dezlegare pentru Sâmbăta Mare iar mireni nu? Se poate discuta mult și bine pe acest subiect dar să nu uităm că rugăciunea de binecuvântare are loc în Joia Mare deci și consumarea lor ca întărire a trupului slăbit de postul de până atunci și hrană pentru a putea trece mai ușor peste cele trei zile de post aspru ce urmează, se recomandă deja a se face în Joia mare. Problema împărțirii lor după slujba Învierii ar trebui văzută ca împărțirea surplusului a ceea ce s-a binecuvântat pentru a se duce și celor ce nu au putut lua parte la Înviere. Evident, din nou, că nu e vorba de Euharistie. Iar de binecuvântat după Înviere nu se recomandă în nici un caz deoarece avem deja binecuvântarea bucatelor la al căror consum am renunțat pe perioada postului. Deci nu mai e necesară o altă binecuvântare după Înviere și de fapt nici distribuire decât în cazul unui surplus care trebuie distribuit și nu aruncat.

Un alt aspect, probabil greu digerabil, este acela că unii credincioși au primit dezlegarea să binecuvânteze paștile. Oare chiar e posibil așa ceva? Mai degrabă de neconceput sau poate chiar blasfemie ar putea gândi sau zice unii.

Răspunsul e chiar mai simplu de dat decât ne-am închipui deoarece e vorba de un sacramentaliu. Ce o mai fi și aceasta aflăm tocmai din Catehismul Bisericii Catolice (1667-1671):

„Sfânta Maică Biserica a înființat și sacramentaliile. Acestea sunt semne sacre, prin care, datorită unei asemănări cu sacramentele, sunt semnificate și, prin puterea de mijlocire a Bisericii, sunt obținute efecte, mai ales, spirituale. Prin ele, oamenii sunt pregătiți să primească efectul principal al sacramentelor și sunt sfințite diferitele împrejurări ale vieții”.

Trăsăturile caracteristice ale sacramentaliilor

Ele sunt instituite de Biserica în vederea sfințirii anumitor slujiri ale Bisericii, a anumitor stări de viață, a felurilor împrejurări ale vieții creștine, precum și a lucrurilor folosite omului. În funcție de hotărârile pastorale ale episcopilor, ele pot și să răspundă necesităților, culturii și istoriei proprii poporului creștin dintr-o anumită regiune sau epocă. Ele comportă întotdeauna o rugăciune, adesea însoțită de un anumit semn, ca impunerea mâinii, semnul Crucii, stropirea cu apă sfințită (care amintește Botezul).

Ele izvorăsc din preoția baptismală: toți cei botezați sunt chemați să fie o „binecuvântare” și să binecuvânteze. De aceea, și laicii pot prezida anumite binecuvântări; cu cât o binecuvântare privește mai mult viața bisericească și sacramentală, cu atât prezidarea sa este rezervată mai degrabă slujitorilor sacri (episcopi, preoți sau diaconi).

Sacramentaliile nu acordă harul Spiritului Sfânt în felul sacramentelor, dar prin rugăciunea Bisericii pregătesc la primirea harului și dispun la cooperarea cu el. „Pentru credincioșii cu dispoziții sufletești bune, aproape toate evenimentele vieții sunt sfințite prin harul divin, care izvorăște din Misterul Pascal al Patimii, Morții și Învierii lui Cristos, mister din care își trag puterea toate sacramentele și sacramentaliile. Și astfel, nu există nici o folosire dreaptă a lucrurilor materiale care să nu poată fi îndreptată spre sfințirea omului și preamărirea lui Dumnezeu”.

Diferitele forme de sacramentalii:

Printre sacramentalii figurează mai întâi binecuvântările (a unor persoane, a mesei, a unor obiecte sau locuri). Orice binecuvântare este o laudă adusă lui Dumnezeu și o rugăciune pentru a obține darurile lui. În Cristos, creștinii sunt binecuvântați de Dumnezeu Tatăl „cu toată binecuvântarea spirituală” (Ef 1, 3). De aceea, Biserica dă binecuvântarea invocând numele lui Isus și făcând, de obicei, semnul sfânt al Crucii lui Cristos.

Din cele ce enunță Catehismul Bisericii Catolice, orice credincios creștin în virtutea preoției baptismale are facultatea de a binecuvânta și a stropi cu apă sfințită pâinea și vinul (binecuvântarea de la cina pascală evreiască) dar fără a avea pretenția că celebrează un sacrament.

Sper ca aceste Crâmpeie de „Paști” să fie atât spre zidirea confrăților întru preoție, cât și a tuturor credincioșilor .

COMUNICAT DE PRESĂ

Comisia pentru învățământ din cadrul Conferinței Episcopilor catolici din România (CER) a luat act de modificarea făcută de Parlamentul României la Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului prin Legea 45/3.04.2020, publicată în Monitorul oficial nr 287/6.04.2020.

Între modificările aduse Legii 272/2004 se stipulează și obligativitatea implementării de ore de educație sexuală pentru copii, în cadrul unor programe privind viața și sănătatea lor.

Considerăm că:

1. o astfel de modificare ar fi presupus o consultare prealabilă cu toți factorii sociali implicați în elaborarea de programe de sănătate și de educație, între care se află și Biserica. Ea are competența și obligația morală de a se exprima asupra (conținutului) acestui tip de educație.

2. obligativitatea orelor de educație sexuală reprezintă o încălcare a drepturilor părinților – garantate de Constituția României și de legi, precum Legea 272/2004 – de a decide oportunitatea și modalitatea ținerii unor astfel de cursuri. Părinții sunt, în fond, primii responsabili de educația copiilor lor. Prin urmare, numai la cererea lor și respectându-se principiile moral-religioase ale acestora, școala le poate pune la dispoziție astfel de cursuri.

3. aceste ore de educație sexuală trebuie să aibă un caracter opțional, iar pentru a participa la ele, părinții



să-și dea acordul scris pentru fiecare copil în parte.

Sperăm ca demersul nostru să fie primit cu bunăvoință de responsabilii care și-au asumat promovarea de politici în favoarea sănătății fizice, psihice și morale a copiilor și tinerilor din țara noastră.

† Aurel PERCĂ

Arhiepiscop Mitropolit

Președinte Comisiei de Învățământ
în Conferința Episcopilor din România

România, consacrată Sfintei Fecioare Maria la Sanctuarul de la Fatima

România a fost consacrată, în seara de miercuri, 25 martie a.c., Preasfintei Inimi a lui Isus și Inimii Neprihănite a Sfintei Fecioare Maria, la Sanctuarul marian de la Fatima, în Portugalia. Actul consacrării a fost făcut de Cardinalul Manuel José Macário do Nascimento Clemente, Patriarh al Lisabonei și președinte al Conferinței Episcopilor Catolici din Portugalia.

Patriarhul Lisabonei va pune, astfel, Portugalia, România, Spania, Polonia, Slovacia și alte țări sub ocrotirea lui Isus și a Sfintei Fecioare Maria, în greaua încercare prin care aceste națiuni trec din cauza pandemiei cu Covid-19.

Concomitent cu consacrarea de la Fatima, episcopii catolici din România se vor ruga în Catedralele catolice ale diecezelor și eparhiilor din țara noastră, pentru a cere ocrotirea Maicii Domnului asupra popoului nostru, amenințat de Coronavirus.

Sanctuarul de la Fatima este ridicat pe locul unde în 1917 Sfânta Fecioară Maria a apărut în fața a trei copii. Papa Ioan Paul al II-lea a atribuit ocrotirii Sfintei Fecioare de la Fatima salvarea sa din atentatul din



1981, când a fost împușcat în Piața Sf. Petru din Roma. Ulterior, Sfântul Părinte a mers în pelerinaj la Fatima, iar glonțul care l-a rănit a fost fixat în coroana statuii Sfintei Fecioare Maria de la Sanctuarul marian.

Este prima oară când România este consacrată Maicii Domnului la Sanctuarul de la Fatima.

Pr. Francisc UNGUREANU
Secretar General

Dispoziții în stare de alertă

Preacucernici Părinți, Iubiți credincioși,

La data de 14.05.2020, Comitetul Național pentru Situații de Urgență, prin hotărârea nr. 24, a aprobat instituirea stării de alertă la nivel național și a măsurilor de prevenire și control a infecțiilor, în contextul situației epidemiologice generate de virusul SARS-CoV-2.

Drept urmare, Episcopia Română Unită cu Roma Greco-Catolică de Oradea, ținând cont de sfaturile și recomandările Comitetului Național pentru Situații de Urgență, până la noi dispoziții, comunică următoarele:

- Sfânta Liturghie și toate celelalte slujbe liturgice din timpul săptămânii, din duminici și sărbători, vor fi săvârșite în aer liber, lângă lăcașul de cult, în prezența credincioșilor;

- la toate celebrările săvârșite în aer liber se va respecta distanțarea fizică de 1,5 metri între persoane;

- la Catedrala Sfântul Nicolae din Oradea, în Parohiile din orașe și oriunde este nevoie se vor putea celebra mai multe Sfinte Liturghii, în aer liber, pentru a evita aglomerarea credincioșilor;

- accesul credincioșilor în lăcașul de cult pentru rugăciunea personală este posibil cu respectarea regulilor sanitare și de distanțare;

- la intrare se vor amplasa soluții de dezinfectare pe care le vor folosi credincioșii pentru dezinfectarea mâinilor;

- persoanele care manifestă simptomele de gripă de orice fel și simptomele de coronavirus (Covid-19), descrise de autoritățile medicale, sunt sfătuite să evite prezența la celebrări pentru a nu-i expune și pe alții la o posibilă îmbolnăvire;

- folosirea măștilor de protecție este obligatorie pentru toți participanții la slujbe, cu excepția slujitorilor bisericești;

- înainte de celebrarea liturgică și de împărtășanie preoții se vor spăla pe mâini cu apă și săpun, și se vor dezinfecta;

- Sfânta Împărtășanie se pregătește și se administrează totdeauna în condiții de igienă totală. Sfintele Daruri (cu excepția momentului consacării) se păstrează acoperite până la momentul împărtășirii. Se recomandă preoților să pregătească particiele de împărtășanie de minim 5 cm lungime. În ceea ce privește modalitatea de împărtășire a credincioșilor se poate folosi modelul Mitropoliei greco-catolice din Preshov-Slovația (Împărtășania se distribuie în palmă- în acest caz nu se mai întinge în Sfântul Sânge). Această practică se va utiliza exclusiv în perioada pandemiei de Covid-19;

- la concelebrările cu mai mulți preoți nu se dă sărutul păcii, iar aceștia se vor împărtăși prin întingere;

- se va evita strângerea de mână neurmată de igiena mâinilor;



- se vor igieniza și dezinfecta obiectele de cult (icoane și cruci) și mânerul ușilor de la intrare cu dezinfectanți după fiecare celebrare publică;

- administrarea Tainei Spovedaniei se va celebra într-un loc adecvat și bine determinat astfel încât să fie respectată distanța. Se va evita folosirea confesionalelor! Atât preotul cât și penitentul vor purta mască de protecție. Preoții vor fi la dispoziția credincioșilor pentru primirea Sacramentului Spovedaniei ori de câte ori e nevoie;

- Sfintele Taine administrate celor bolnavi (Spovada și Maslul) care presupune deplasarea la locuința celui în cauză se va trata cu maximum de responsabilitate și prudență. Trebuie să fim alături de cei în vârstă și de cei cu nevoi speciale. Se va păstra distanța adecvată fata de cel bolnav. Atât preotul cât și penitentul vor purta masca de protecție;

- Sfânta Taină a Botezului și a Cununii se vor săvârși în lăcașul de cult cu un număr de maximum 16 participanți, respectând distanța de minim 1,5 metri;

- Slujba de înmormântare se poate celebra în interiorul lăcașului de cult, în capela cimitirului, cu participarea unui număr redus de persoane (maxim 16), respectând distanța. Dacă slujba înmormântării se celebrează în afara lăcașului de cult sau în afara capelei cimitirului nu există o limită a numărului de persoane dar se vor păstra normele de igienă și distanțare;

Vă mulțumesc tuturor pentru răbdare și înțelegere și vă îndemn pe toți, preoți și credincioși, la rugăciune și speranță, la solidaritate și responsabilitate, cerându-I Bunului Dumnezeu, prin mijlocirea Maicii Sale, ocrotirea și binecuvântarea Sa.

Cu arhierescă binecuvântare,

† Virgil BERCEA
Episcop

Hirotonire de preot

În duminica a III-a după Sărbătoarea Învierii Domnului, numită și Duminica Mironosițelor Femei, Preasfinția Sa Virgil Bercea, episcopul greco-catolic de Oradea, a celebrat Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie în Catedrala „Sfântul Nicolae” unde a hirotonit un nou preot.

În cuvântul de învățătură, Preasfinția Sa a amintit faptul că Femeile Mironosițe: „întru început se îndreaptă către mormânt, în ziua cea dintâi a săptămânii. În ziua cea dintâi, în Ziua Învierii își începe viața Biserica, în ziua când Cuvântul începe să fie propovăduit”.

În contextul hirotonirii noului preot, ierarhul a amintit faptul că: „Niciodată Biserica nu a fost temătoare, ci și-a urmat drumul, merge înainte. Biserica rămâne și merge, dincolo de absolut orice, Ea este cea care duce mai departe Cuvântul Domnului de la o margine la alta a pământului. Nouă de ne este dat să ducem acest Cuvânt al Domnului în acesta margine de pământ, care este Episcopia de Oradea”.

La momentul potrivit, candidatul la treapta preoției a fost prezentat ierarhului, urmând înconjurarea Sfintei Mese, rugăciunile de hirotonire și înveșmântarea părintelui.

Părintele **Anton Butnaru** s-a născut la Târgul Frumos pe data de 15.10.1986. După anii de școală generală din comuna Oțeleni, județul Iași, a urmat cursurile liceale la Liceul Teologic Romano-Catolic



„Sfântul Francisc de Assisi” din Roman (2002-2006). În perioada 2010-2012 a urmat cursurile de filozofie la Institutul Teologic Romano-Catolic Franciscan din Roman. Între anii 2014-2018 a urmat cursurile Facultății de Teologie Greco-Catolică din cadrul Universității „Babeș-Bolyai”, Departamentul Oradea. Din 2018 urmează cursurile masterale „Fundamente creștine ale identității europene” în cadrul aceleiași Facultăți. Este căsătorit din anul 2017 și are doi copii. A fost hirotonit diacon în prima Duminica a Postului Mare.

Eugen IVUȚ

RUGĂCIUNE PENTRU A OBȚINE HARURI PRIN MIJLOCIREA SFÂNTULUI IOAN PAUL AL II-LEA

Sfinte Părinte, îți mulțumesc lui Dumnezeu pentru că te-a dat Bisericii ca Papa Ioan Paul al II-lea, mulțumesc pentru lucrarea ta apostolică neobosită la toate națiunile lumii, cărora cu zel le-ai predicat Vestea cea Bună a iubirii infinite a lui Dumnezeu pentru noi.

Mulțumesc, sfinte Părinte, pentru că ne-ai dat un exemplu de totală încredere în milostivirea lui Dumnezeu și în mijlocirea maternă a Mariei, Maica lui Dumnezeu.

Obține pentru mine, ca potrivit voinței lui Dumnezeu, să pot primi harul pentru care mă rog ție...

Prin mijlocirea ta, fă să obțin dorința ca pe tot parcursul vieții să rămân în urmarea lui Cristos și a Mariei, și să contribui la construirea în țara noastră a împărăției adevărului, iubirii și pacii. Amin.



Cardinalul LUCIAN mulțumește Sfântului Părinte pentru echipamentele medicale

**Sfinte Părinte,
Cristos a înviat!**

cu sentimente de bucurie în suflet, sunt fericit să dau glas simțămintelor de grațitudine pe care întreaga Biserică Catolică de ambele rituri din România, dorește să Vi le transmită pentru darul prețios al materialelor medicale destinate țării noastre afectate de epidemia de coronavirus.

Acest dar, în ziua în care Biserica l-a sărbătorit pe Sfântul Mare Mucenic Gheorghe, venerat în mod deosebit în Orient și ziua onomasticii Sanctității Voastre, ne oferă ocazia să ne unim în jurul Urmașului lui Petru și să Vă exprimăm cele mai calde urări, afecțiunea și

recunoștința noastră.

Vă pomenim în rugăciunea noastră, totodată încredințându-Vă intențiile și nevoile Bisericilor noastre din România.

Mulțumindu-Vă încă o dată Sanctitatea Voastră pentru acest dar extraordinar, îmi permit să invoc sprijinul rugăciunii și al binecuvântării Voastre apostolice.

Lucian Cardinal Mureșan

Arhiepiscop Major al Bisericii Greco-Catolice din România

Și Vicepreședinte al Conferinței Episcopale din România

www.bisericaromanaunita.ro

”România-Sfântul Scaun, 100 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice”

Romfilatelia a lansat marți, 5 mai 2020, o emisiune poștală specială dedicată celor 100 de ani de relații diplomatice dintre România și Sfântul Scaun. Emisiunea, intitulată „România-Sfântul Scaun, 100 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice”, constă într-o coliță dantelată, cu valoare nominală de 29 de lei.

„Pe colița dantelată a emisiunii”, explică un comunicat al Romfilatelia, „se regăesc stemele de stat ale României Regale și Sfântului Scaun, alături de decretul Regelui Ferdinand I, prin care îl numește pe Dimitrie C. Pennescu în calitate de Trimis extraordinar și Ministru plenipotențiar al României pe lângă Sfântul Scaun (iunie 1920).” Pe plicurile „prima zi”, se regăsește imaginea Palatului Nunțiatunii Apostolice în România. Emisiunea a fost realizată cu sprijinul documentar și fotografic al Nunțiatunii Apostolice în România, al Arhivei Diplomatice a Ministerului Afacerilor Externe din România și al lui Emanuel Cosmovici.

„Nunțiatura Apostolică în România funcționează astăzi în palatul situat pe str. Pictor Constantin Stahi, nr. 5-7. Edificiul, ilustrat pe plicul prima zi, a fost inaugurat în anul 1901, fiind comandat de Franz Xaver von Hornstein, arhiepiscop de București în perioada 1896-1905. Palatul a fost proiectat de italianul Giulio Magni, fost arhitect-șef al Bucureștiului, cunoscut mai ales pentru construcția Halei Traian. Finanțarea construcției palatului a fost asigurată în mare parte de Elveția, țara de origine a arhiepiscopului von Hornstein, dar și printr-o subvenție a Regelui Carol I al României. Ulterior, imobilul a funcționat ca Palat al Arhiepiscopiei de București, iar din anul 1922 a devenit sediul Nunțiatunii Apostolice. În 1950, după ruperea relațiilor diplomatice cu Vaticanul, a fost confiscat de către stat. Clădirea a fost retrocedată Bisericii Catolice în 1990 și, după materializarea unui proiect de consolidare și restaurare, a fost redeschis în noiembrie 1992, ca sediul al Nunțiatunii Apostolice. Cu ocazia vizitelor în România, Suveranii Pontifi Papa Ioan Paul al II-lea și Papa Francisc



au ales să fie găzduiți în acest palat.”

„Relațiile comune între România și Sfântul Scaun au fost inaugurate la 1 iunie 1920, la nivel de legatie”, explică același comunicat. „Primul ministru plenipotențiar al României pe lângă Sfântul Scaun a fost Dimitrie C. Pennescu, care s-a prezentat la post în 20 iulie 1920. Acceptul Sfântului Scaun pentru numirea sa a fost dat la trei săptămâni după publicarea decretului regal la București, iar trimisul Sfântului Scaun, Monseniorul Francesco Marmaggi, a sosit la București la 17 octombrie același an.” Romfilatelia amintește, totodată, în prezentarea emisiunii speciale, și de elaborarea, semnarea și denunțarea Concordatului dintre România și Sfântul Scaun, de interzicerea, în 1948, de către guvernul comunist, a Bisericii Române Unită cu Roma (Greco-Catolică) și de persecuția la care a fost supusă. „România și Sfântul Scaun au reluat colaborarea la 15 mai 1990, noile raporturi fiind caracterizate de cordialitate la nivel oficial și de normalizare a statutului Bisericii Catolice în România, inclusiv prin recunoașterea Bisericii Greco-Catolice. Președinți, primi-miniștri și alte personalități ale vieții publice din România au fost primiți de Sfinții Părinți, iar Papa Ioan Paul al II-lea, în 1999 și Papa Francisc, în 2019, au vizitat România.”

Emisiunea poștală poate fi achiziționată online de la Magazinul Romfilatelia, unde sunt disponibile atât colița dantelată cât și plicul „prima zi”.

www.Angelus.com.ro

Piațetă lângă Catedrala Sfântul Nicolae

Lucrările de amenajare a unei piațete lângă Catedrala Greco-Catolică „Sf. Nicolae” au fost finalizate. Investiția a costat 3,55 milioane lei, fiind realizată de municipalitate în baza unui contract încheiat cu Episcopia Greco-Catolică.

„Azi, 13 mai, a.c., s-au finalizat lucrările la obiectivul de investiții Căi de acces pietonal la intersecția Piața Unirii cu strada Iuliu Maniu, respectiv a fost amenajată piațeta de lângă Catedrala Greco-Catolică Sf. Nicolae din Piața Unirii”, a anunțat, ieri, Primăria Oradea.

Lucrările au fost executate de asocieria Gavella (lider de asociere – executant), Porfido Ed Arte Consorzio Stabile (asociat 1), Edildrum Construct (asociat 2 – proiectant), cu care municipalitatea a încheiat un contract de proiectare și execuție în luna octombrie a anului 2018. Prețul contractului este de 3.555.184,32 fără TVA, iar ordinul de începere a lucrării a fost dat în 12 martie 2019.

În cadrul contractului au fost realizate lucrări de colectare și evacuare a apelor pluviale, fiind prevăzute rigole din porfir și guri de scurgere, instalația electrică de iluminat exterior, amenajare spații verzi, pavarea structurii carosabile și pietonale cu porfir.

„Aceste lucrări au fost realizate în baza unui contract încheiat cu Episcopia Greco-Catolică, care prevedea ca atât terenul învecinat cu Piața Unirii și strada Iuliu Maniu, cât și amplasamentul spre strada Mihai Pavel să fie pavat la fel ca în Piața Unirii, pentru un aspect unitar al zonei centrale. În acest sens gardul



din jurul bisericii a fost eliminat, iar suprafața de peste 3.000 de metri pătrați a fost pietruită cu piatră de porfir, din care circa 940 de metri pătrați cu piatră cubică rezistentă, astfel încât pe porțiunea spre strada Mihai Pavel să fie posibil accesul auto”, a declarat viceprimarul Florin Birta.

Reamintim ca pe amplasamentul din vecinătatea catedralei greco-catolice municipalitatea a amplasat anul trecut statuia marelui om politic Iuliu Maniu, care a fost dezvelită în data de 18 aprilie 2019. De asemenea, în spatele catedralei a fost amplasată statuia episcopului greco-catolic Demetriu Radu, dezvelită în data de 20 aprilie 2019.

Ioana MATEAȘ
www.crisana.ro

Alimente pentru cei aflați în dificultate

Asociația Caritas Eparhial Oradea sprijină, anual, cincisprezece familii aflate în dificultate din Oradea și împrejurimi. Datorită stării de urgență, asociația și-a propus să ajute și alte familii care sunt în imposibilitatea de a se autogestiona.

Prea Sfinția Sa Virgil Bercea a înțeles această situație și, prin Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică de Oradea, a contribuit financiar la realizarea pachetelor pentru aceste familii.

Familiiile beneficiare sunt familii monoparentale care se confruntă cu provocările continue ale asigurării condițiilor zilnice de trai, familii cu membri care au venituri doar din salariile minime pe economie, dar, mai dureros, familii lovite parțial de efectele economice ale acestei pandemii și, nu în ultimul rând, persoane vârstnice din zona rurală, care sunt provocate a-și „drămuși” puținul care să ajungă zilnic, puțin câte puțin.

Pentru familiile din Oradea și împrejurimi, distribuirea s-a realizat prin asistentul social și voluntarii Caritas.

În urma solicitărilor venite din zona Beiuș, asociația a cerut - prin protopopiatul Beiuș - implicarea preoților din acest protopopiat, pentru identificarea familiilor care au nevoie de ajutorul nostru. Preoții au identificat 88 de familii care aveau nevoie de acest ajutor.

Astfel, în această perioadă am distribuit peste 150 de pachete, în valoare de 10.927,96 lei, ce conțineau: ulei, făină, orez, ciuperci la borcan, aripi de pui, cârnați, cozonac, napolitane, iaurt. În funcție de necesități, au fost distribuite și alte bunuri cum ar fi: detergent, scutece pentru copii, lapte praf, cereale nestle periute de dinți, pastă de dinți.

”Salutăm gestul Asociației Caritas Eparhial Oradea, care a inițiat această împlinire evanghelică de azi, și nu este o simplă coincidență: „Adevărat vă spun vouă că, întrucât ați făcut unuia dintre acești frați ai mei prea mici, Mie Mi-ați făcut” (Mt 25,40). Mulțumim din suflet și dorim inițiatorilor și beneficiarilor un Paște binecuvântat, trăit zilnic prin speranță, credință și iubire.” - a declarat părintele protopop Zima Zorel.

Întâlnirea Episcopilor romano-catolici din arcu intracarpatic

La invitația Episcopului Diecezei de Oradea, E.S. László Böcskei, a avut loc la Oradea, în data de 19 mai, o întâlnire a celor patru Episcopi romano-catolici din Ardeal, Banat, Crișana/Partium și Maramureș, cu scopul de a consolida comuniunea frățească și a analiza împreună diferitele gânduri de viitor. Cel mai nou membru al acestei comunități de păstori este dr.



Gergely Kovács, Arhiepiscopul de Alba Iulia, care s-a întâlnit cu confrății diecezelor învecinate pentru prima dată de când a fost consacrat episcop la 22 februarie a.c. Alături de gazdă au mai participat: Episcopul de Timișoara, E.S. Iosif Csaba Pál și Episcopul de Satu Mare, E.S. Eugen Schönberger. Participanții la întâlnire au fost onorați și de prezența Episcopului greco-catolic de Oradea, Virgil Bercea, care a vizitat pentru scurt timp Palatul Episcopal.

Arhiepiscopul dr. Gergely Kovács a relatat portalului de știri RomKat.ro: „Toți Episcopii au considerat că este importantă o astfel de întâlnire, deoarece se pot aborda probleme comune și se poate găsi o soluție împreună, întrucât viața Diecezelor nu este similară numai în credință și geografic, ci și din punct de vedere lingvistic și național, existând, de asemenea, o serie de probleme comune care trec de granițele diecezelor și care trebuie abordate în mod unitar. Această întâlnire nu a fost o ședință de consiliu formală, ci mai degrabă una de analiză comună, toți participanții contribuind cu idei, păreri, astfel că discuțiile au avut loc într-o atmosferă cordială, pozitivă, care este punctul de deschidere pentru un alt capitol de speranță în colaborări viitoare. Aceasta este o primă abordare, deciziile de anvergură fiind așteptate la întâlnirile următoare.”

Gazda întâlnirii, E.S. Episcopul László Böcskei, a declarat: „Mă bucur că Episcopii au răspuns invitației de a ne întâlni, iar după această lungă perioadă de izolare, când săptămâni – chiar luni întregi – am fost departe unul de celălalt, în sfârșit ne-am putut întâlni personal și am avut prilejul de a ne împărtăși gândurile, experiențele și impresiile pe care le-am avut în trecut. Arhiepiscopul de Alba Iulia este cel mai nou-numit dintre noi, motiv pentru care am considerat că este bine să

ne întâlnim cu cei patru Episcopi, să încercăm să abordăm subiectele comune, care ne preocupă pe toți și care ar trebui menționate ca o cauză comună a celor patru dieceze. Am discutat despre formarea preoților, despre rolul Bisericii astăzi, canale de comunicare, probleme de educație religioasă și multe altele. De fapt, nu ne-am întâlnit pentru a decide ceva, ci am încercat să creăm o ocazie de a ne gândi împreună la multe lucruri pentru viitor și să planificăm astfel viața diecezelor noastre. A fost bine să experimentăm fraternitatea dintre Episcopi. Sper foarte mult, că aceste întâlniri vor continua și mă bucură faptul, că vom rămâne în legătură pentru a ne îndeplini mai bine misiunea și pentru a răspunde cât mai mult provocărilor de astăzi.”

Episcopul Diecezei de Timișoara, E.S. Iosif Csaba Pál, a considerat, de asemenea, important ca Episcopii să se întâlnească într-un astfel de cadru, care fusese planificat la Alba Iulia cu ocazia consacării episcopale din luna februarie, dar care din cauza carantinei provocate de epidemie nu a fost posibil până acum. Totodată, printre subiectele discutate și Episcopul Pál a evidențiat problemele educației preoțești și formarea diaconilor permanenți. Episcopul Diecezei de Satu Mare, E. S. Eugen Schönberger, a subliniat importanța esențială a unei astfel de întâlniri personale. „Este bine să întărim fraternitatea, să discutăm subiecte comune, astfel încât să ne putem ‘privi reciproc’, dar este important să facem acest lucru cu atenție, dând un exemplu despre faptul că Episcopii iau în serios pericolul provocat de coronavirus și respectă măsurile de precauție.” Păstorii celor patru Dieceze și-au exprimat speranța și încrederea, că astfel de întâlniri vor continua și în viitor.

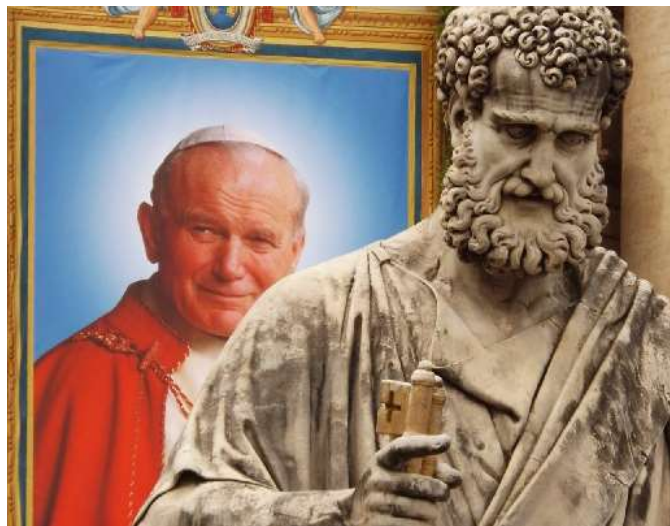
100 de ani de la nașterea Sfântului Papă Ioan Paul al II-lea

Karol Jozef Wojtyła, devenit Papa Ioan Paul al II-lea din octombrie 1978, când a fost ales Episcop al Romei, s-a născut la 18 mai 1920 în orașelul polonez Wadowice, aflat la 50 km de Cracovia. A fost cel mai mic copil al părinților săi, Karol Wojtyła și Emilia Kaczorowska. Mama lui a murit în 1929. Fratele său mai mare, Edmund, medic, a murit în 1932, iar tatăl său, ofițer de armată, a murit în 1941. Sora lui Karol, Olga, a murit înainte de nașterea lui. Viitorul Papă a fost botezat la 20 iunie 1920, în biserica parohiei din Wadowice, de pr. Franciszek Zak; a primit Prima Împărtășanie la 9 ani și Mirul la 18 ani. După absolvirea liceului Marcin Wadowita din Wadowice s-a înscris la Universitatea Jagiellonă din Cracovia, în 1934, și la o școală de teatru.

Naziștii au închis universitatea în 1939, iar tânărul Karol a trebuit să lucreze într-o carieră de piatră (1940-1944), iar apoi în fabrica de produse chimice Solvay, pentru a-și câștiga pâinea și pentru a evita deportarea în Germania. În 1942, conștient de chemarea sa la preoție, a început să urmeze clandestin seminarul din Cracovia, condus de Cardinalul Adam Stefan Sapieha, Arhiepiscop de Cracovia. În același timp, Karol Wojtyła a fost unul dintre inițiatorii „Teatrului rapsodic”, clandestin de asemenea. După cel de-al doilea război mondial și-a continuat studiile în seminarul major din Cracovia, după redeschiderea lui, și la Facultatea de Teologie a Universității Jagiellonă. A fost hirotonit preot de Arhiepiscopul Sapieha, în Cracovia, la 1 noiembrie 1946.

La puțin timp după hirotonire, Cardinalul Sapieha l-a trimis la Roma, unde a învățat sub călăuzirea dominicanului francez Garrigou-Lagrange. Și-a încheiat doctoratul în teologie în 1948, cu o teză pe tema credinței în lucrările Sf. Ioan al Crucii (Doctrina de fide apud Sanctum Ioannem a Cruce). În același timp, în vacanțe, a început să își desfășoare slujirea pastorală între imigranții polonezi din Franța, Belgia și Olanda. În 1948 s-a întors în Polonia și a fost vicar la diferite parohii din Cracovia, precum și capelan pentru studenții universitari. Această perioadă a durat până în 1951, când și-a reluat studiile de filozofie și de teologie. În 1953 a susținut teza despre „evaluarea posibilității fondării unei etici catolice pe baza sistemului etic al lui Max Scheler”, la Universitatea Catolică din Lublin. Mai apoi a devenit profesor de teologie morală și de etică socială la seminarul major din Cracovia și la Facultatea de Teologie din Lublin.

La 4 iulie 1958 Papa Pius al XII-lea l-a numit Episcop titular de Ombi și auxiliar de Cracovia, fiind consacrat la 28 septembrie 1958 în Catedrala Wawel, Cracovia, de către Arhiepiscopul Eugeniusz Baziak. Pe 13 ianuarie 1964 a fost numit Arhiepiscop de Cracovia de către Papa Paul al VI-lea, care l-a creat Cardinal pe



26 iunie 1967, cu titlul de S. Cesareo în Palatino, în ordinul diaconilor, ridicat apoi pro illa vice în ordinul preoților. Pe lângă participarea la Conciliul Vatican II (1962-1965), unde a adus o importantă contribuție la redactarea constituției „Gaudium et spes”, Cardinalul Wojtyła a participat la toate adunările Sinodului Episcopilor.

Cardinalii l-au ales Papă în Conclavul din 16 octombrie 1978, luându-și numele de Ioan Paul al II-lea. Pe 22 octombrie, în Ziua Domnului, și-a inaugurat solemn ministerul petrin ca al 263-lea succesor al Apostolului Petru. Pontificatul său, unul dintre cele mai lungi din istoria Bisericii, a durat aproape 27 de ani. Conducerea sa pastorală pentru toate Bisericile și de un simț al deschiderii și carității față de întreaga rasă umană, Papa Ioan Paul al II-lea și-a exercitat ministerul petrin cu un spirit misionar neobosit, dedicându-i toate energiile sale. A făcut 104 vizite pastorale în afara Italiei și 146 în Italia. Ca Episcop de Roma a vizitat 317 din cele 333 de parohii.

A avut mai multe întâlniri decât oricare dintre predecesorii săi cu poporul lui Dumnezeu și cu liderii națiunilor. Peste 17.600.000 de pelerini au participat la audiențele generale desfășurate miercuri (peste 1.160), fără a calcula audiențele speciale și ceremoniile religioase (peste 8 milioane de pelerini au participat doar la Marele Jubileu al Anului 2000), precum și milioanele de credincioși întâlniți în vizitele pastorale făcute în Italia și în diverse părți ale lumii. Trebuie să amintim și numeroasele personalități guvernamentale pe care le-a întâlnit în 38 de vizite oficiale, 738 de audiențe și întâlniri cu șefi de state și 246 de audiențe și întâlniri cu prim miniștri. Dragostea lui pentru tineri l-a făcut să înființeze Zilele Mondiale ale Tineretului (ZMT). Cele 19 ZMT-uri celebrate în timpul pontificatului său au adus la un loc milioane de tineri din toate părțile lumii. În același timp grija pentru familie a fost

(urmare din pag. 16)

exprimată de Întâlnirile Mondiale ale Familiilor, inițiate în 1994. Papa Ioan Paul al II-lea a avut succes în dialogul cu evreii și cu reprezentanții altor religii, pe care i-a invitat de mai multe ori în întâlniri de rugăciune pentru pace, în special la Assisi.

Sub călăuzirea sa, Biserica s-a pregătit pentru cel de-al treilea mileniu și a celebrat Marele Jubileu al Anului 2000, în conformitate cu instrucțiunile date în scrisoarea apostolică „Tertio Millennio adveniente”. Biserica a înfruntat apoi noua epocă, primind instrucțiunile din scrisoarea apostolică „Novo Millennio in eunte”, în care a indicat credincioșilor calea de urmat pe viitor. Cu Anul Răscumpărării, Anul Marian și Anul Euharistic, a promovat înnoirea spirituală a Bisericii. A dat un impuls extraordinar canonizărilor și beatificărilor, concentrându-se pe nenumărate exemple de sfințenie care să fie exemple pentru oamenii zilelor noastre. A celebrat 147 beatificări în care au fost proclamați 1.338 de Fericți; de asemenea 51 de canonizări pentru 482 de sfinți. A declarat-o pe Sf. Tereza a Pruncului Isus ca Doctor al Bisericii.

A extins în mod considerabil Colegiul Cardinalilor, creând 231 de Cardinali (și unul in pectore) în nouă Consistorii. De asemenea a convocat șase întâlniri ale Colegiului Cardinalilor. A organizat 15 adunări ale Sinodului Episcopilor – șase adunări generale ordinare (1980, 1983, 1987, 1990, 1994 și 2001), o adunare generală extraordinară (1985) și opt adunări speciale (1980, 1991, 1994, 1995, 1997, 1998 – două – și 1999). Cele mai importante documente ale sale includ 14 enciclice, 15 exortații apostolice, 11 constituții apostolice și 45 scrisori apostolice. A promulgat Catehismul Bisericii Catolice; de asemenea a modificat Codurile de Drept Canonic răsăritean, respectiv apusean; a creat noi instituții și a reorganizat Curia Romană. Cu titlu privat a publicat cinci cărți: „Trecând pragul speranței” (octombrie 1994), „Dar și mister, la a 50-a aniversare a hirotonirii mele ca preot” (noiembrie 1996), „Tripticul roman” cu meditații poetice (martie 2003), „Ridicați-vă, să mergem” (mai 2004) și „Memorie și identitate” (februarie 2005).

La lumina lui Cristos înviat din morți, pe 2 aprilie 2005, la 9.37PM, în timp ce sâmbăta se apropia de sfârșit și Ziua Domnului deja începuse, în Octava Paștilor și în Duminica Milostivirii Divine, iubitul Păstor al Bisericii, Papa Ioan Paul al II-lea, a plecat din această lume la Tatăl. Din acea seară până pe 8 aprilie, data funeraliilor defunctului Pontif, peste trei milioane de pelerini au venit la Roma pentru a-i aduce un ultim omagiu Papei de origine poloneză. Unii au stat la coadă 24 de ore ca să poată intra în Bazilica San Pietro.

Pe 28 aprilie, Sfântul Părinte Benedict al XVI-lea a anunțat că perioada normală de așteptare de cinci ani, înainte de deschiderea cauzei de beatificare și ca-

nonizare, nu va fi aplicată pentru Papa Ioan Paul al II-lea. Cauza a fost deschisă oficial de Cardinalul Camillo Ruini, Vicarul general al Diecezei de Roma, pe 28 iunie 2005. A fost beatificat de Papa Benedict al XVI-lea la 1 mai 2011, care, în predica sa, a amintit următoarele:

„Astăzi strălucește în ochii noștri, în deplina lumină spirituală a lui Cristos înviat, figura iubită și venerată a Papei Ioan Paul al II-lea. Astăzi numele lui se adaugă la ceata celor pe care el i-a proclamat sfinți și fericiți în timpul celor aproape 27 de ani de pontificat, amintind astfel cu putere de vocația universală la măsura înaltă a vieții creștine, la sfințenie, așa cum ne învață Constituția conciliară ‘Lumen gentium’ despre Biserica.”

„În testamentul său, noul Fericit a scris: ‘Când, în ziua de 16 octombrie 1978, Conclavul Cardinalilor l-a ales pe Papa Ioan Paul al II-lea, Primatul Poloniei, Cardinalul Stefan Wyszynski, mi-a spus: Misiunea noului Papă va fi să introducă Biserica în al treilea mileniu’. Și adăuga: ‘Doresc încă o dată să exprim recunoștința Duhului Sfânt pentru marele dar al Conciliului Vatican II, căruia împreună cu întreaga Biserică – și mai ales cu întregul episcopat – mă simt îndatorat. Sunt convins că încă mult timp va fi dat noilor generații să ia din bogățiile pe care acest Conciliu din secolul al XX-lea ni le-a dăruit. Ca Episcop care am participat la Conciliu de la prima până la ultima zi, doresc să încredințez acest mare patrimoniu tuturor celor care sunt sau vor fi în viitor chemați să-l pună în practică. Cât mă privește, îi mulțumesc veșnicului Păstor care mi-a permis să slujesc această cauză foarte mare în decursul tuturor anilor pontificatului meu’. Și care este această ‘cauză’? Este aceeași pe care Papa Ioan Paul al II-lea a enunțat-o la prima Liturghie solemnă în Piața San Pietro, cu memorabilele cuvinte: ‘Nu vă temeți! Deschideți, ba mai mult, deschideți larg porțile lui Cristos!’ Ceea ce nou-alesul Papă le cerea tuturor el însuși a făcut cel dintâi: a deschis lui Cristos societatea, cultura, sistemele politice și economice, inversând cu forța unui gigant – forță care îi venea de la Dumnezeu – un val care putea să pară ireversibil.’ (...)

În urma Decretului emis de succesorul său, Papa Benedict al XVI-lea, la 14 ianuarie 2011, Papa Ioan Paul al II-lea a fost beatificat la 1 mai 2011, la Vatican. Slujba de beatificare a fost prezidată de Papa Benedict al XVI-lea. La 27 aprilie 2014, a avut loc canonizarea papei Ioan Paul al II-lea. Ceremonia în cadrul căreia a fost proclamat sfânt împreună cu Ioan al XXIII-lea a fost prezidată de papa Francisc în Piața Sfântul Petru. Au luat parte atunci aproximativ un milion de pelerini din lumea întreagă, dar cei mai mulți dintre ei veneau din patria Sfântului Ioan Paul al II-lea.

O masă caldă pentru persoane vulnerabile

Ar fi trebuit să fie o zi obișnuită, ziua de 24 martie a.c., pentru noi și pentru beneficiarii serviciului licențiat Cantina Socială al Asociației Caritas Eparhial Oradea: noi pregătim masa de prânz în cantina proprie și ei, la ora 12.30, se prezintă la masă.

Dar, în urma situației cu care ne confruntăm, nu doar la noi, ci în lumea întreagă nu mai este o zi obișnuită, așa cum nu vor mai fi multe de acum încolo.

Inițial, am decis să închidem cantina pentru o săptămână, pentru a avea timp să ne reorganizăm și să găsim soluții. În urma primirii unui ajutor financiar, am achiziționat tacâmuri și caserole de unică folosință pentru a-i putea deservi la geamul cantinei, luându-le astfel posibilitatea de a putea sta la masă, în condiții civilizate, așa cum o fac cei mai mulți dintre noi.

Urma să începem pe 23 martie servirea la pachet, dar a sosit o a doua ordonanță militară care interzice adunări mai mari de trei persoane. O altă zi neobișnuită, alte decizii de luat.

Ca în orice criză, persoanele vulnerabile devin mai vulnerabile și, de obicei, victime: persoane vârstnice, persoane singure, persoane al căror venit nu depășește 250 lei/lună, persoane ale căror cheltuieli de întreținere depășesc veniturile și/sau asigurarea hranei zilnice pune în pericol stabilitatea financiară, persoane fără adăpost sau cu domiciliul instabil.

De aceea, am decis ca cei care treceau pragul cantinei să aibă, în continuare, o masă caldă asigurată, chiar în contextul actual al pandemiei cu care ne confruntăm, mergând noi în întâmpinarea lor și ducându-le, acolo unde se află fiecare, singura masă din zi.

Astfel, începând de marți 24 martie a.c. și până când vom avea resursele necesare, o echipă formată din pr. Olimpiu Todorean, președintele Asociației, Teodora Boda, asistent social și Nicu Vinter, voluntar am plecat să distribuim masa de prânz celor 50 de beneficiari: 30 de beneficiari zilnici și alți 20 ocazionali.

S-a dovedit a fi o zi cu emoții, o zi cu provocări, o zi în care am avut șansa de a interacționa cu beneficiarii noștri în mediul LOR de existență, depășind astfel limitele spațiului cantinei, unde ei erau obișnuiți să vină pentru a se putea hrăni.

O dată porniți spre ei, am putut constata că și-au



respectat partea lor de angajament (care a presupus disponibilitatea lor pentru a ne aștepta, conform celor stabilite anterior, precum și în urma contactelor telefonice cu noi), ne-au așteptat răbdători și senini, surprinși parcă de faptul că, de data aceasta, noi am fost cei care, într-un fel sau altul, i-am “vizitat” pentru a le face o bucurie atât de necesară traiului cotidian: hrana - pregătită, ca de obicei, de către bucătarul cantinei, în interiorul Centrului social “Maria Rosa” din Oradea.

Treptat, cât vom putea, ne vom adapta nevoilor individuale ale beneficiarilor noștri și poate că această situație cu care ne confruntăm va da naștere altor zile obișnuite, în care să rămânem alături de ei, în care să nu se simtă ai nimănui, în încercarea lor continuă de a supraviețui vremurilor actuale. Căutând o motivare pentru a suporta consecințele lipsurilor cu care se confruntă, beneficiarii serviciilor noastre sunt cei care ne oferă nouă energia de care avem nevoie pentru a fi, cât e cu putință, alături de ei; fiecare persoană vulnerabilă care trece pragul cantinei este - de fapt - o persoană puternică, aflată în progres constant cu fiecare pas timid pe care ei reușesc să îl facă spre redobândirea unui echilibru pierdut tocmai din cauza lipsei hranei, a locuinței, a celor dragi.

Mulțumirile lor repetate pentru acest demers se regăseau în privirile lor, iar lipsa cuvintelor unora dintre ei era suficientă pentru a descrie emoția care parcă nu le dădea voie să vorbească; sentimentul de recunoștință pe care l-am simțit fiecare din echipa noastră, ajunsă astăzi la fiecare în parte, ne-a dovedit încă o dată că prin răbdare, implicare și dăruire oferite tocmai aceluia care au mai multă nevoie, dar care nu au resursele necesare pentru a dăruie (la rândul lor) putem să găsim oricând inspirația și motivația necesare pentru a le rămâne alături, chiar și în această perioadă plină de restricții.

La sfârșitul acestei acțiuni, am avut sentimentul că, deși am pășit în mediul lor, ne-au “împrumutat” destule zâmbete și trăiri interioare care să ne facă să simțim că suntem bineveniți oricând, ca și cum am pași, la final de zi, pragul casei noastre.

Teodora BODA
Asistent social

Remember... 1 Mai

La centrul rezidențial "Casa Frențiu" beneficiarii au sărbătorit 1 Mai, bucurându-se de această zi la fel ca și în alți ani; masa a fost întinsă, fiind pregătiți nelipsiții mici, precum și alte bunătăți culinare, care au completat atmosfera de picnic de care am avut parte împreună: rezidenții și personalul centrului sau, altfel spus, FAMILIA care se formează cu fiecare zi care trece, mai ales acum în această stare de urgență când personalul centrului, în ture de 14 zile, stă zi și noapte alături de rezidenți.

Cu multă voie bună, atmosfera plăcută a fost molipsitoare pentru fiecare dintre participanți; chiar și ploaia a stat în loc, pentru o vreme, pentru a fi auzite povestirile care țin trecutul atât de actual în sufletele rezidenților noștri, dar și pentru a permite să sărbătorească așa cum se cuvine -mai presus decât această sărbătoare - faptul că sunt împreună la ceas de încercare...

Privirile senine, râsetele și starea de bine ale fiecăruia dintre rezidenții noștri ne confirmă nouă, celor care lucrăm la Caritas Eparhial pentru ei, că - atât cât este posibil - grijile și temerile, precum și problemele de sănătate au fost abandonate într-un colț al uitării și nu mai umbresc trăsăturile frumoase ale rezidenților



noștri, pe care trecerea timpului le-a lăsat lor, odată cu dobândirea înțelepciunii...

Fiind convinși de bucuria creată lor cu acest prilej, ne încredem că speranțele lor și ale noastre vor deveni în curând realitate și nădăjduim ca rezidenții noștri să se simtă în continuare "acasă" aici, întrucât "Casa Frențiu" este acum casa lor, casă în care noi doar împărtășim cu ei timp, gânduri, emoții și sentimente ce nu pot fi redade foarte ușor prin cuvinte!

Teodora BODA
Asistent social

Voluntarii noștri, "eroii" noștri...

Eram prea grăbiți, nu mai apreciam frumusețea naturii, nu mai auzeam strigătele oamenilor din jurul nostru, nu ne mai mulțumeam nimic, dar acum parcă timpul s-a oprit și ne-a arătat că există frumusețe și în lucrurile mici, că există oameni dragi de care stăm departe, pentru că nu avem timp pentru ei.

Această "oprire" a timpului, cauzată de pandemie, ne-a învățat să fim mai empatici, mai buni și mai iubitori, iar unora ne-a dat șansa de a petrece mai mult timp cu oamenii dragi, pe când altora le-a tăiat această șansă, aceștia fiind bunicii „Casei Frențiu” - departe de cei dragi -, nemaiputându-și ține în brațe copiii, nepoții și strănepoții.

De câteva săptămâni îi pot vedea doar în fotografiile îngălbenite de vreme, dar și pe rețelele de socializare, iar cei mai fericiți dintre ei îi văd în fața porții „Casei Frențiu”, câteva minute, când - într-un mod sau altul de "revedere" - li se văd doar ochii plini de lacrimi, de bucurie că se reîntâlnesc și că sunt sănătoși, iar zâmbetele cu siguranță sunt pe chipul lor, dar nu se pot observa din cauza măștilor pe care le poartă.

Acum e perioada în care bunicii nu își mai scriu amintirile pe spatele unei fotografii alb-negru, așa cum erau obișnuiți înainte, ci cu ajutorul tehnologiei, la care - deși nu le e ușor - se străduiesc să se adapteze din iubirea pentru cei dragi aflați departe.

Noi, echipa Asociației Caritas Eparhial Oradea, am încercat, zilnic, ca beneficiarii noștri să țină legătura telefonic cu cei dragi, iar prin activitățile realizate împreună, cum ar fi: gimnastică, tenis de masă, grădinărit, jocuri interactive, remi, șah, cărți, domino și table, am

încercat să îi distragem de la gândul că nu mai pot ieși la plimbare, în parcul mare, așa cum o făceau înainte sau că nu mai pot petrece ore în șir alături de cei dragi.

Alături de noi au fost și voluntarii noștri, "eroii" noștri, în plină pandemie, și i-am simțit aproape, chiar dacă unii dintre ei erau la mare distanță. Voluntarii, prin videoclipuri realizate de ei, din camera sau biblioteca lor, au trimis căldura lor sufletească bunicii noștri, i-au încurajat să fie răbdători, să continue să zâmbească, să nu își piardă speranța și să aibă încredere că, în curând, se vor revedea cu cei dragi ai lor.

Acum, când nu mai pot să joace șah, remi, table sau să iasă la plimbare în parc, așa cum obișnuiau atunci când erau vizitați de către voluntari, se pot vedea doar online, bunicii au fost încântați de această alternativă, răspunzând afirmativ la propunerea făcută de unii voluntari, aceea de a avea discuții pe diferite teme de istorie sau istoria artelor.

Reacțiile lor, la vizionarea filmulețelor, au fost identice ce cele pe care le au bunicii când își revăd nepoții după multă vreme: lacrimi de bucurie și zâmbete.

Astfel, voluntarii le-au făcut rezidenților Casei Frențiu ziua de 7 mai 2020 mai frumoasă, au readus zâmbete pe chipul lor, iar „bunicii” i-au acceptat să le fie „nepoți”, așa cum era rugămintea unuia dintre voluntari.

Le mulțumim "eroilor" noștri, voluntarii, pentru implicarea și efortul depus și le spunem pe această cale că suntem mândri de ei și că sunt oameni minunați!

Patricia PELE
Coordonator voluntari

Noul site Caritas Eparhial oferă posibilitatea de a face donații online prin Banca Transilvania

Caritas Eparhial Oradea are o nouă imagine și un nou site pentru cei care doresc să susțină proiectele organizației și care o pot face mult mai ușor, donând online.

Realizat odată cu împlinirea a 15 ani de la înființarea asociației, rebrandingul a avut ca scop principal transformarea identității unui brand deja cunoscut la nivel local într-o identitate vizuală modernă, clară, vizibilă și ușor de recunoscut, care să reflecte viziunea și valorile organizației și care să o reprezinte în comunitatea locală și regională. Rebrandingul a fost gestionat de către *Globencer*, o agenție a cărei echipă are o vastă experiență în domeniul brandingului și a strategiilor de comunicare și care este specializată în creșterea și transformarea companiilor pentru impactul viitor.

Noua imagine Caritas Eparhial Oradea se observă cel mai bine în paginile noului site **www.caritaseparhial.ro**. Lansat odată cu Campania COVID-19, organizată de asociație, noul site vine în întâmpinarea celor care doresc să doneze pentru ca organizația să continue să lupte pentru persoanele și familiile vulnerabile, pe care le sprijină în fiecare zi.

„Comunicarea socială, prin mijloace online are, poate mai mult decât oricând, acum când ni se cere tot mai des să ne ”distanțăm social”, un imens potențial pentru promovarea unor valori sănătoase, contribuind la reînnoirea societății. De aceea, pentru o mai bună transparență, anulându-se astfel întrebări care ar fi putut transforma încrederea unora în asociația noastră în îndoială, am decis să avem o prezentare eficientă a serviciilor, proiectelor noastre și a programelor aflate în desfășurare, oferind certitudini că lucrurile merg în direcțiile afirmate. Rezultatele activităților desfășurate sunt prezente acum pe site într-o manieră actuală vremurilor noastre. Funcția de informare a noului site (prezentă cu preponderență în forma anterioară a site-ului) este completată de interacțiunea la care te îndeamnă, inclusiv prin anularea senzației de a citi doar știri ale asociației. Prin implicarea activă, care se solicită, se întregeste ideea de a rămâne uniți pentru aspectele vulnerabile ale comunității căreia ne adresăm și în mijlocul căreia suntem acum vizibili mai eficient și în mediul on-line.” – Pr. Olimpiu Todorean, Președinte Asociația Caritas Eparhial Oradea

Cu un design modern, aliniat la noul brand Caritas Eparhial Oradea, site-ul oferă celor care îl vizitează o experiență actuală, adaptată pentru orice tip de device: desktop, tabletă sau mobil. În contextul pandemiei COVID-19, Caritas Eparhial s-a confruntat cu o situație dificilă – lipsa fondurilor pentru achiziția echipamentelor de protecție destinate protejării asistenților sociali, angajaților și voluntarilor pentru a continua să



fi ajute pe beneficiari. A fost nevoie de un răspuns rapid la această nouă situație prin implementarea unui sistem de donații online sigure și de încredere.

„Am încheiat recent procedura de rebranding pentru Caritas Eparhial, iar cerința de a reface designul și conceptul de comunicare prin site a venit la timpul potrivit. În 5 zile am redesenat total site-ul **www.caritaseparhial.ro**, am conceput campaniile de donații și am implementat plățile 3D secure de la Banca Transilvania. Campaniile de promovare sunt acum active și cei care doresc pot dona pentru ca persoanele vulnerabile să primească o masă caldă, să fie informate permanent asupra necesității izolării și reducerii posibilității de a se infecta cu virusul SARS-COV-2.”
Mihai Cristian Pop - CEO, *Globencer*

Cei care doresc să sprijine Campania COVID-19 precum și toate proiectele Caritas Eparhial Oradea pot să o facă mult mai ușor datorită platformei de procesare plăți care a fost pusă la dispoziție de către Banca Transilvania. Îi mulțumim pe această cale domnului Marius Vlad Pop, de la Banca Transilvania, care ne-a sprijinit 100% în implementarea acestei soluții pentru Caritas Eparhial Oradea.

„Ne bucurăm că am putut ajuta Caritas Eparhial Oradea să își dezvolte în timp util platforma de plăți online, pentru a putea lansa campaniile de donații, care au ca scop susținerea persoanelor defavorizate prin livrarea unei mese calde pe zi. Strângerea de donații în vederea achiziției de materiale de protecție pentru asistenții sociali și voluntarii care, în această perioadă, se expun riscurilor generate de COVID-19, în activitățile lor de suport și ajutor a celor defavorizați este un alt obiectiv care se poate finanța prin donațiile online care utilizează soluția proprie de plată 3D Secure a Băncii Transilvania, implementată cu succes în noul site **www.caritaseparhial.ro**.” - Marius Vlad Pop - Relationship Manager, Banca Transilvania.

Noul brand Caritas Eparhial Oradea a fost lansat în cadrul Ziua Voluntarului Caritas 2020, în prezența angajaților, voluntarilor și donatorilor organizației, iar noul site **www.caritaseparhial.ro** este activ de la începutul lunii aprilie.